خلیسکانی تورکیا بۆ نێو زەلکاوی یاسای (کاتسا)ی ئەمریکا … عیماد عەلی

یاسای (کاتسا)ی ئەمریکا لە ساڵی 2017 لە دژی کوریای باکوور و ئێران و روسیا دایرشت، ئەم یاسایەش کە بە یاسای دژە نەیار و دوژمنەکانی ئەمریکا و بەکورتکراوی (کاتسا) ناسراوە، چەندین برگەی قورسی تێدایە و مامەڵەی ئەمریکا لەگەڵ ئەو وڵاتانە دیاریدەکات کە بە نەیا یان دوژمن ناوبروان و سەرەتای جێبەجێکردنی یاساکە بە سەپاندنی سزای ئابووری و سەربازی دەست پێدەکات و بە جۆرەها رێگەی دژایەتی قورسی تێدایە کە بە کوشتنی سارد یان لە سەرخۆی دوژمن یان نەیار ناودەبرێت.

تورکیا بە تەواوکردنی بڕندی کڕینی موشەکی ئێس 400ی روسی، خۆی خستە لیستی ئەو وڵاتانەی کە ئەو یاسایە دەیانگرێتەوە. ئەردوگان گرەوی لەسەر قسەکەی ترامپ دەکرد کە وتبووی؛ تورکیا ناچاربووە لەو رەفتارانەی و هیچ چارەسەرێکی نەدۆزیوەتەوە جگە لە پەنابردن بۆ روسیا، پاش ئەوەی ئەمریکا لە زەمانی باراك ئۆباما موشەکی پاتریۆتی پینەفرۆشتوون، بەڵام مەزەندی گرەوی ئەردۆگان شکستیهێناو لەم رۆژانەدا و پاش گەیشتنی موشەکە روسیەکەی روسیا بۆ تورکیا، ترامپ نەیتوانی تورکیا لەو یاسایە بپارێزێت و، بەوشێوەیەش توریکا خۆی لە چەقی سزاکاندا دەبینێتەوە، بۆیە ئێستا ئەردۆگان قاچی لە قوڕەخسەتەکە گیریبەستووە و نازانێت روو لەکوێ بکات؛ لەگەڵ روسیا بمێنێتەوە و تەواو لەو زەلکاوەی بەدەستی خۆی دروستیکرد نغرۆ بێت یان پەشیمان بێتەوە و ئەمەش نەك هەر قورسە بەڵکو ئەستەمە و تا رادەی مەحاڵیشە، لەبەر ئەوە هەر هەنگاوێك بۆ پێشەوە یان پاشەوە هەر زەرەری گەورەی خۆی تێدایە، بۆیە ملهوری و نەرجسیەت و زوڵم هەر ئەمەی لێدەکەوێتەوە و لەمەودوا دەردەکەوێت کە گوریسەکەی ئەردۆگان چەن کەوتۆتە لێژی و ناتوانێت پیرابگات و بیگرێتەوە.

دوێنی و بە کوشتنی جێگری قونسوڵگەری وبەو شێوە ئاڵۆزە و بەدەستی نادیار و بە شێوەیەکی بێوێنە و هەڵگری هەزار ئەگەر سەرەتای قورسبونی سیاسەتی دەرەوەی ئایندەی بۆ تورکیا دەرخست و دەبێت چاوەڕێی هەنگاوگەلێکی ئەوتۆ بکات کە بۆ ماوەی زیاتر لە شەست ساڵە بەخۆیەوە نەیبینوە و بە ئارامی و ئاسودەیی ژیاوە وکوڵە بەنازەکەی

ناتێبووە و لە زۆر بەربەست و تەگەرە پارێزراوە. ئەمرۆش دەبێت چاوەرێ کردەوەی قورس و خلیسکانی زیاتر بێت، بۆیە هەلێکی زێرینە کە هێزە ئۆپۆزسیۆنەکانی تورکیا و بە تایبەتی کورد هەنگاوە راستو دروستەکانی خۆیان دراسەت بکەن پێش ئەوەی رەفتار بکەن و بە وردی مامەڵە لەگەڵ پێشهات و ئایندەی ئاڵۆزی تورکیادا بکەن و دەتوانن زۆرترین قازانج لە هەڵە گەورەکانی ئەردۆگان بەدەست بێنن.

تا ئەردۆگان لەم رەفتارانە و کەلەرەقی و ملهوریەی خۆی بەردەوام بێت ئەوەندە هەلی زیاتر دەخاتە بەردەست کورد کە کەلێنەکانی لەبەرچاو بگرن و لە هاوکێشە نوێکان بەکاری بێنن. ئەوەی جێگەی دڵخۆشیە هەوڵەکانی تورکیا لە خۆپاراستنی بۆ ئەوەی نەکەوێتە لیستی ئەو وڵاتانەی بە نەیاری ئەمریکا دەناسرێن و خۆی لەو یاسایە بپارێزێت شکستیهێناو، ئاواتی لەسەر ئەوە هەڵچنیبو کە یاسای کاتسا لە 2017 ئیمزا کراوە و تورکیا بۆندی کرێنی موشەکی ئیس 400ی لە 2016 ئیمزا کردووە، بەو ئەگەرە ی یاساکە نایگرێتەوە و بەرپرسەکانیشی لەو هەوڵەدا بوون ئەو کەلێنە بقۆزنەوە، بەڵام لەمەدا سەرکەوتو نەبوون، بەپرسانی ئەمریکا جەختیان لەوە کردەوە کە ئەو یاسایە تورکیاش دەگڕێتەوە و لەمەودوا دەردانەکانی زۆرتر دەبن و ئەگەر وەکو ئێران و کۆریای باکووری پێشتر مامەڵەی لەگەڵدا نەکرێت ئەوا زۆر باشتر نابێت.